

1 'ik beslis'

De wereld staat niet stil, zij verandert voortdurend. Dit creëert nieuwe mogelijkheden en uitdagingen. Vandaag nemen technologische ontwikkelingen met en voor de verwerking van persoonsgegevens in deze wereld een belangrijke plaats in, ook in de leefwereld van kinderen en jongeren. Technologie is een verrijking van hun leefwereld. Toch worden technologische ontwikkelingen vaak als een bedreiging beschouwd voor de privacy. Aan elke gegevensverwerking via apps, op sociale netwerksites, op school, in de sportclub, ... zijn immers risico's verbonden op het vlak van privacybescherming. Wanneer er echter bewust en verantwoordelijk wordt omgegaan met persoonsgegevens van zowel zichzelf als van anderen, kunnen kinderen, jongeren en hun ouders vertrouwen hebben in deze nieuwe technologieën en genieten van de vele positieve mogelijkheden die zij bieden.

'ik beslis' is dan ook gefundeerd op het uitgangspunt dat de bescherming van de privacy van onze kinderen en jongeren pas dan kan slagen wanneer zij zich bewust zijn van hun privacy en van die van anderen. Daarom zijn de website www.ikbeslis.be en alle projecten van 'ik beslis' erop gericht jongeren te tonen hoe ze zich een privacyvriendelijke attitude kunnen toe-eigenen, voor zichzelf maar ook ten aanzien van de anderen. Het ondersteunend team achter het 'ik beslis'-project bestaat uit een groepje medewerkers van de Privacycommissie, allen met verschillende achtergrond maar met één gemeenschappelijke overtuiging: jongeren moeten worden gestimuleerd bij de ontwikkeling van hun privacyreflex.

Omdat ook ouders en scholen met heel wat vragen zitten rond de privacy van hun kinderen en leerlingen, wil 'ik beslis' ook voor hen een bron van informatie zijn. 'ik beslis' wil hen daarenboven ook, als voornaamste actoren in de opvoeding van kinderen en jongeren, stimuleren om bij te dragen aan de bewustwording rond privacy bij kinderen en jongeren.

Het centrale informatieproduct van 'ik beslis' is haar website www.ikbeslis.be. Deze website bevat informatie rond de bescherming van persoonsgegevens op maat van verschillende doelgroepen: jongeren, ouders en leerkrachten.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste 'ik beslis'-initiatieven uit 2017.

1.1 Een vernieuwde website

Het 'ik beslis'-project begon al in 2009. Het idee groeide naarmate de Privacycommissie steeds vaker vragen kreeg over het gebruik van nieuwe technologieën en hoe jongeren in deze context begeleid kunnen worden. "Stop! Pas op!" was en is nog te vaak de boodschap die jongeren krijgen als het op nieuwe technologieën aankomt. De Privacycommissie wilde het echter over een andere boeg gooien: de jongeren ontdekken de mogelijkheden ervan, maar weten ook wat er met hun gegevens gebeurt en nemen op basis daarvan zelf de beslissingen. Vanuit deze insteek zag de website www.ikbeslis.be het levenslicht. 8 jaar later blijkt het 'ik beslis'-project relevanter dan ooit. Getuige hiervan is onder andere de Media-award 2016 voor beste Mediawijs Onderwijsinitiatief die onze campagne over het 'Recht op Afbeelding' vorig jaar nog in ontvangst mocht nemen uit handen van Vlaams Minister van Media Sven Gatz. Privacy is sinds 2009 ook meer en meer onder de maatschappelijke aandacht gekomen. Elke dag verschijnen er meerdere berichten rond privacy en gegevensbescherming in de courante media. Om 'ik beslis' klaar te stomen om ook de komende jaren het voortouw te kunnen nemen op het vlak van gegevensbescherming van jongeren werd in 2017 de website volledig herwerkt.

Niet alleen kreeg zij een compleet nieuw jasje, ook de manier waarop de informatie gepresenteerd wordt, werd volledig herdacht en aan de moderne informatiebehoeften van jongeren, hun ouders en leerkrachten aangepast. Samen met deze nieuwe website, zag ook Gustave de Egel het levenslicht. Gustave is een hippe egel die jongeren helpt hun persoonsgegevens te beschermen.

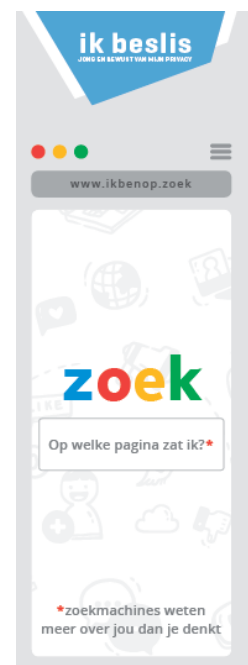

1.2 Een grote lanceringscampagne

Om de vernieuwde website in de verf te zetten, werd een grote lanceringscampagne uitgewerkt. D-day was 7 februari 2017, de internationale Safer Internet Day.

Voor de lancering van de vernieuwde website werd promotiemateriaal uitgewerkt. Er werden 4 kleurrijke affiches en 3 coole bladwijzers ontworpen. Elk element uit het promotiemateriaal wil de jongeren even laten stilstaan bij een concrete vraag of vaststelling rond privacy. Jongeren die naar aanleiding van deze korte reflectie meer willen weten over privacy kunnen terecht op onze website voor meer informatie.

Het promotiemateriaal kan gratis besteld worden via www.ikbeslis.be/bestel

1.3 Themablok eID

De website werd aangevuld met een themablok rond de elektronische identiteitskaart.

Vanaf 12 jaar dragen jongeren een e-ID op zak. Niet zomaar een identiteitskaart! Vandaag wordt de kaart voor van alles en nog wat aangewend: als toegangsbadge, als garantiebewijs,... zelfs als klantenkaart. Nochtans kan dat niet zomaar! In dit themablok wordt op eenvoudige wijze uitgelegd welke informatie op een eID staat en wie deze informatie mag gebruiken.

1.4 Lesmateriaal

Samen met de vernieuwing van de website, heeft 'ik beslis' ook heel wat bestaand lesmateriaal herwerkt en in een nieuw jasje gestoken.

Alle lesmateriaal ontwikkeld door 'ik beslis' is gratis te downloaden via www.ikbeslis.be/ouders-leerkrachten/lesmateriaal

1.4.1 Educatieve spelfiches – 1ste graad basisonderwijs

De *Commissariat à la protection de la vie privée du Canada*, de Canadese Privacycommissie, heeft enkele jaren geleden voor kinderen spelfiches rond privacy ontwikkeld. Via deze lesfiches leren zij spelenderwijs enkele belangrijke tips en valkuilen rond online privacy kennen. Met behulp van deze fiches kunnen zelfs zeer jonge kinderen al eens stilstaan bij hun internetgebruik. De zes oorspronkelijke fiches bestonden enkel in het Frans en het Engels. 'ik beslis' heeft deze in 2017 bijgewerkt en tevens vertaald naar het Nederlands.

1.4.2 Herwerking lespakket Net op 't net – 3de graad basisonderwijs

In 2014 lanceerde 'ik beslis' het lespakket "Net op 't net" in samenwerking met Paco Productions, dat een gelijknamig toneelstuk rond online privacy uitgewerkt had. Wegens het grote succes van dit schooltheaterstuk vonden we het relevant om een vernieuwde versie van dit lespakket uit te werken.

Welke foto's deel ik op internet? Aan wie geef ik mijn gsm-nummer? Is het echt nodig dat die persoon mijn adres kent? Waarom moet ik mijn Facebookprofiel beschermen,... ? Allemaal vragen die kinderen zich reflexmatig zouden moeten stellen. Toegegeven, het is geen evidente reactie, maar wel een die aangeleerd kan worden. En dat is precies waar dit lespakket op mikt. Het pakket bestaat uit een inleidende les over privacy, een toneelstuk en 2 verwerkende lessen over privacy bij online activiteiten.

Omdat er op heden nog steeds geen Franstalig theatergezelschap gevonden is dat een gelijkaardig toneelstuk wenst te brengen, is dit lespakket op heden helaas enkel in het Nederlands beschikbaar.

1.4.3 Herwerking lespakket Recht op afbeelding – 2de en 3de graad secundair onderwijs

In 2015 lanceerde 'ik beslis' een campagne rond het recht op afbeelding. Vandaag, bijna 3 jaar later, blijft het thema brandend actueel. Wekelijks verschijnen er in de pers berichten over het al dan niet ongewenst (online) verspreiden van beeldmateriaal. Bovendien werd onze campagne heel positief onthaald – we ontvingen in 2016 de M-Award voor beste Mediawijs Onderwijsinitiatief. Daarom besloten we om ook in de nabije toekomst te blijven inzetten op het onderwerp "recht op afbeelding".

Dit vertaalt zich in het blijvend gratis beschikbaar stellen van onze populaire folder over het recht op afbeelding en een update van het lespakket.

Deze nieuwe versie gaat dieper in op vragen die aan bod zijn gekomen tijdens ons jongerenparlement over het recht op afbeelding op 29 januari 2016, zoals het filmen van de les en sharenting.

1.5 Een blik op 2018

Ook in 2018 zal 'ik beslis' zich verder inzetten om elk kind en elke jongere enerzijds bewust te maken van zijn of haar privacy en anderzijds bewust te laten omgaan met persoonsgegevens van zichzelf en van anderen.

2018 wordt evenwel een heel speciaal jaar voor alles wat met privacy en gegevensbescherming te maken heeft. Op 25 mei 2018 wordt de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing. Veel van de 'ik beslis'-acties in 2018 zullen dan ook betrekking hebben op deze nieuwe regelgeving.